

Witamy w Szkole Biblijnej „BEREA”

Berea

Chrześcijański Ośrodek Edukacyjny

Świętochłowice
ul. Wyzwolenia 8

www.berea.edu.pl
berea@berea.edu.pl

*Chwałą Bożą jest rzecz ukryć,
a chwałą królów rzecz zbadać.*

Prz 25,2

List św. Pawła do Galacjan

Spojrzenie na całość

Część I

Plan

- Dlaczego List do Galacjan?
- Odrobina kontekstu oraz podstawowe obserwacje i wnioski
- Kompozycja listu, przegląd treści i propozycja głównej tezy Pawła

Dlaczego List do Galacjan?

- Ponieważ zwraca nas do sedna rzeczy, każe sobie to sedno stale uprzytamniać, strzec i przeżywać dzień po dniu.
- Ponieważ zwraca uwagę na złożoność ważnych kroków Bożego objawienia i przestrzega przed ich upraszczaniem.
- Bolączki wierzących i liderów z Listu do Galacjan nie przeszły do historii, są wciąż niepokojąco aktualne – niestety ☹
- Współczesne różnorakie błędzenie chrześcijan ma najprawdopodobniej podobne korzenie, co błędzenie chrześcijan z Galacji.
- Odpowiedzi Pawła dla Galacjan, to również odpowiedzi i podpowiedzi dla nas, jak przejść dobrze przez czas zły.

Kontrowersja w Antiochii- Dz 15,1-18

[15] (1) A pewni ludzie, którzy przybyli z Judei, nauczali braci:

Jeśli nie zostaliście obrzezani według zwyczaju

Mojżeszowego, nie możecie być zbawieni. (2) Gdy zaś

powstał zatarg i spór niemający między Pawłem i Barnabą a nimi, postanowiono, żeby Paweł i Barnaba oraz kilku innych spośród nich udało się w sprawie tego sporu do apostołów i starszych do Jerozolimy. (3) Ci tedy, wyprawieni przez zbór, szli przez Fenicję i Samarię, opowiadając o nawróceniu pogan i sprawiając tym wielką radość wszystkim braciom. (4) A gdy przybyli do Jerozolimy, zostali przyjęci przez zbór oraz apostołów i starszych, i opowiedzieli, jak wielkich rzeczy dokonał Bóg przez nich.

(5) Lecz niektórzy ze stronnictwa faryzeuszów, którzy uwierzyli, powstałi, mówiąc: Trzeba ich obrzezać i nakazać im, żeby przestrzegali zakonu Mojżeszowego. (6) Zgromadzili się więc apostołowie i starsi, aby tę sprawę rozważyć.

(7) A gdy to już długo rozpatrywano, wstał Piotr i rzekł do nich: Mężowie bracia, wy wiecie, że Bóg już dawno spośród was mnie wybrał, aby poganie przez usta moje usłyszeli słowa Ewangelii i uwierzyli. (8) **Bóg też, który zna serca, przyznał się do nich, dając im Ducha Świętego jak i nam, (9) i nie uczynił żadnej różnicy między nami a nimi, oczyściwszy przez wiarę ich serca. (10) Przeto teraz, dlaczego wyzywacie Boga, wkładając na kark uczniów jarzmo, którego ani ojcowie nasi, ani my nie mogliśmy unieść? (11) Wierzmy przecież, że zbawieni będziemy przez łaskę Pana Jezusa, tak samo jak i oni.** (12) I umilkło całe zgromadzenie, i słuchali Barnaby i Pawła, gdy opowiadali, jakie to znaki i cuda uczynił przez nich Bóg między poganami. (13) A gdy ci umilkli, odezwał się **Jakub**, mówiąc: Mężowie bracia, posłuchajcie mnie! (14) **Szymon opowiedział, jak to Bóg pierwszy zatroszczył się o to, aby spomiędzy pogan wybrać lud dla imienia swego.** (15) A z tym zgadzają się słowa proroków, jak napisano: (16) **Potem powrócę i odbuduję upadły przybytek Dawida, i odbuduję jego ruiny i podźwignę go, (17) aby pozostali ludzie szukali Pana, a także wszyscy poganie, nad którymi wezwane zostało imię moje, Mówi Pan, który to czyni; (18) Znane to jest od wieków.**

Kilka obserwacji i wniosków

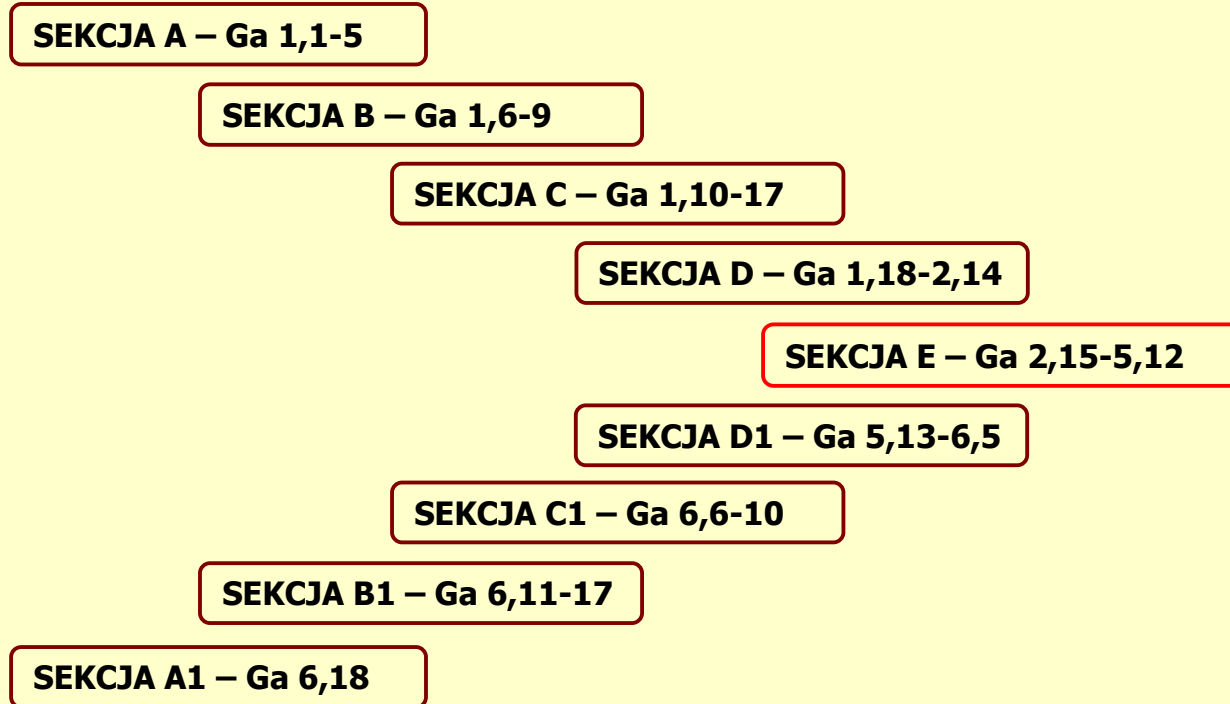

Widzimy, tu kilka interesujących rzeczy:

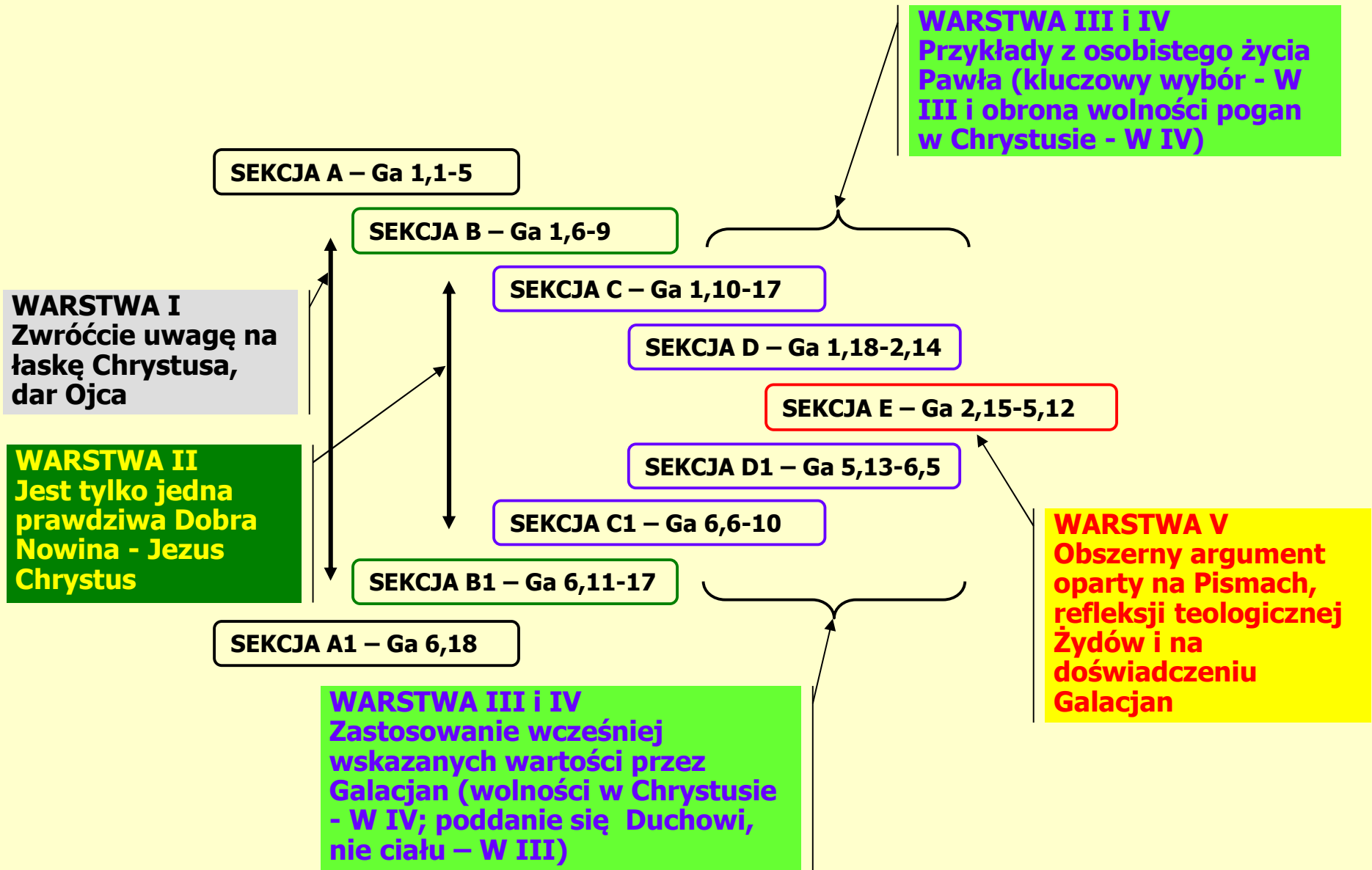
- w Antiochii - „jacyś”, „niektórzy”, „pewni” - zwolennicy poddania Prawu i obrzezania przybyli z Judei – to prawdopodobnie wierzący z Żydów, ale pewności nie ma;
- Paweł i Barnaba już wówczas mieli inne rozpoznanie Ewangelii względem pogan i sprzeciwiali się takiej nauce;
- opozycja w Jerozolimie pochodzi ze środowisk bliskich Pawłowi, z pośród nawróconych faryzeuszy; (warto zapamiętać, że taka perspektywa była żywa w początkach Kościoła wśród judeochrześcijan → problem z Listu do Rzymian);
- Piotr i Jakub wywiedli ostateczną odpowiedź łącznie:
 - z aktualnego działania Boga, (→ patrzmy, co Bóg robi TERAZ)
 - z refleksji nad doświadczeniem religijnym Żydów, (→ bądźmy krytyczni względem własnych przekonań teologicznych, zwłaszcza jeśli nie działają)
 - i z pism prorockich – Am 9,11-12* (LXX). (→ wczytajmy się uważniej w Słowo, by odkrywać główne plany Boga)

* – w LXX Am 9,12 nie znalazłem ostatniej dopowiedzi, którą przekłady NT różnie oddają: BW, BEŚP i wiele innych – „znane to jest od wieków”; BT – „To są [Jego] odwieczne wyroki”)

Kompozycja listu do Galacjan

Kompozycja listu do Galacjan

Kompozycja listu do Galacjan

SEKCJA A – Ga 1,1-5 Życzenie łaski i pokoju od Boga Ojca i Jezusa Chrystusa (oddanie się Chrystusa, to woła Boga; powołanie Pawła jest od Ojca i Chrystusa).

[Empty box for text entry]

[Empty box for text entry]

[Empty box for text entry]

[Empty box for text entry]

[Empty box for text entry]

[Empty box for text entry]

[Empty box for text entry]

SEKCJA A1 – Ga 6,18 Końcowe krótkie życzenie łaski Pana Jezusa Chrystusa.

Kompozycja listu do Galacjan

SEKCJA A – Ga 1,1-5 Życzenie łaski i pokoju od Boga Ojca i Jezusa Chrystusa (oddanie się Chrystusa, to wola Boga; powołanie Pawła jest od Ojca i Chrystusa).

SEKCJA B – Ga 1,6-9 Jedna Ewangelia. Zdziwienie Pawła zainteresowaniem Galacjan fałszywą nauką namawiających do obrzezania i poddania się Prawu.

SEKCJA B1 – Ga 6,11-17 Ostatnia krytyka wichrzycieli i wezwanie do opamiętania się. Wyznanie Pawła o wierności prawdzie o krzyżu Chrystusa i nowym stworzeniu.

SEKCJA A1 – Ga 6,18 Końcowe krótkie życzenie łaski Pana Jezusa Chrystusa.

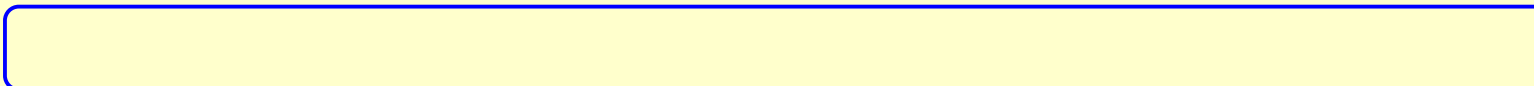
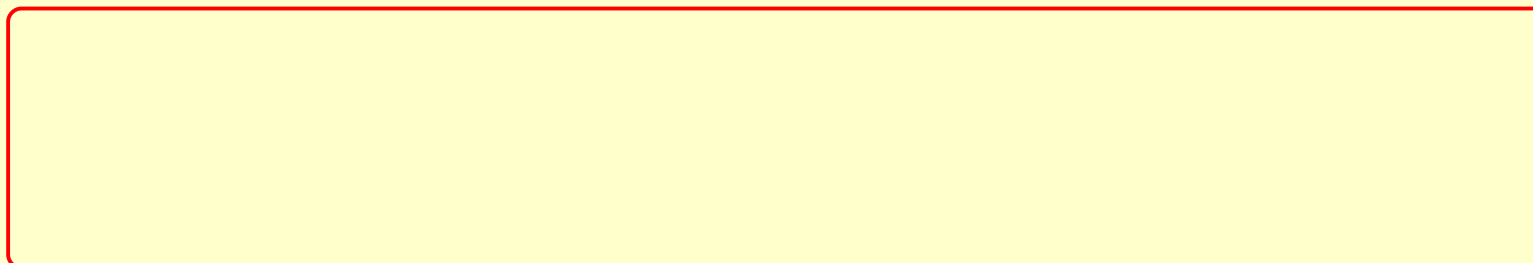
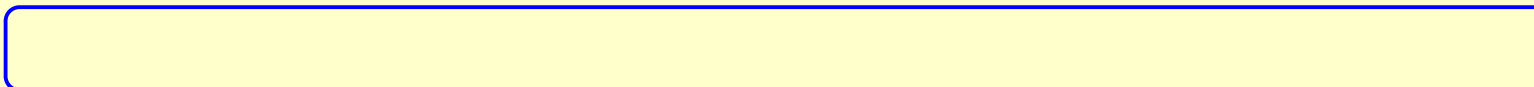
Kompozycja listu do Galacjan

SEKCJA A – Ga 1,1-5 Życzenie łaski i pokoju od Boga Ojca i Jezusa Chrystusa (oddanie się Chrystusa, to wola Boga; powołanie Pawła jest od Ojca i Chrystusa).

SEKCJA B – Ga 1,6-9 Jedna Ewangelia. Zdziwienie Pawła zainteresowaniem Galacjan fałszywą nauką namawiających do obrzezania i poddania się Prawu.

SEKCJA C – Ga 1,10-17 Świadczenie Pawła; w wyniku objawienia Bożego i powołania odstąpił od własnej tradycji, która wzmacniała pychę i prowadziła do prześladowań Kościoła.

SEKCJA C1 – Ga 6,6-10 Wezwanie do ukierunkowania się na Ducha (ducha), a nie na *ciało*. Życie poddane Bogu daje życie, jednak owocem ciała jest zniszczenie.

SEKCJA B1 – Ga 6,11-17 Ostatnia krytyka wichrzycieli i wezwanie do opamiętania się. Wyznanie Pawła o wierności prawdzie o krzyżu Chrystusa i nowym stworzeniu.

SEKCJA A1 – Ga 6,18 Końcowe krótkie życzenie łaski Pana Jezusa Chrystusa.

Kompozycja listu do Galacjan

SEKCJA A – Ga 1,1-5 Życzenie łaski i pokoju od Boga Ojca i Jezusa Chrystusa (oddanie się Chrystusa, to wola Boga; powołanie Pawła jest od Ojca i Chrystusa).

SEKCJA B – Ga 1,6-9 Jedna Ewangelia. Zdziwienie Pawła zainteresowaniem Galacjan fałszywą nauką namawiających do obrzezania i poddania się Prawu.

SEKCJA C – Ga 1,10-17 Świadczenie Pawła; w wyniku objawienia Bożego i powołania odstąpił od własnej tradycji, która wzmacniała pychę i prowadziła do prześladowań Kościoła.

SEKCJA D – Ga 1,18-2,14 Paweł zaangażowany w obronę wolności wypływającej z Ewangelii Boga; podkreślenie wspólnoty z filarami Kościoła (Piotrem, Janem i Jakubem).

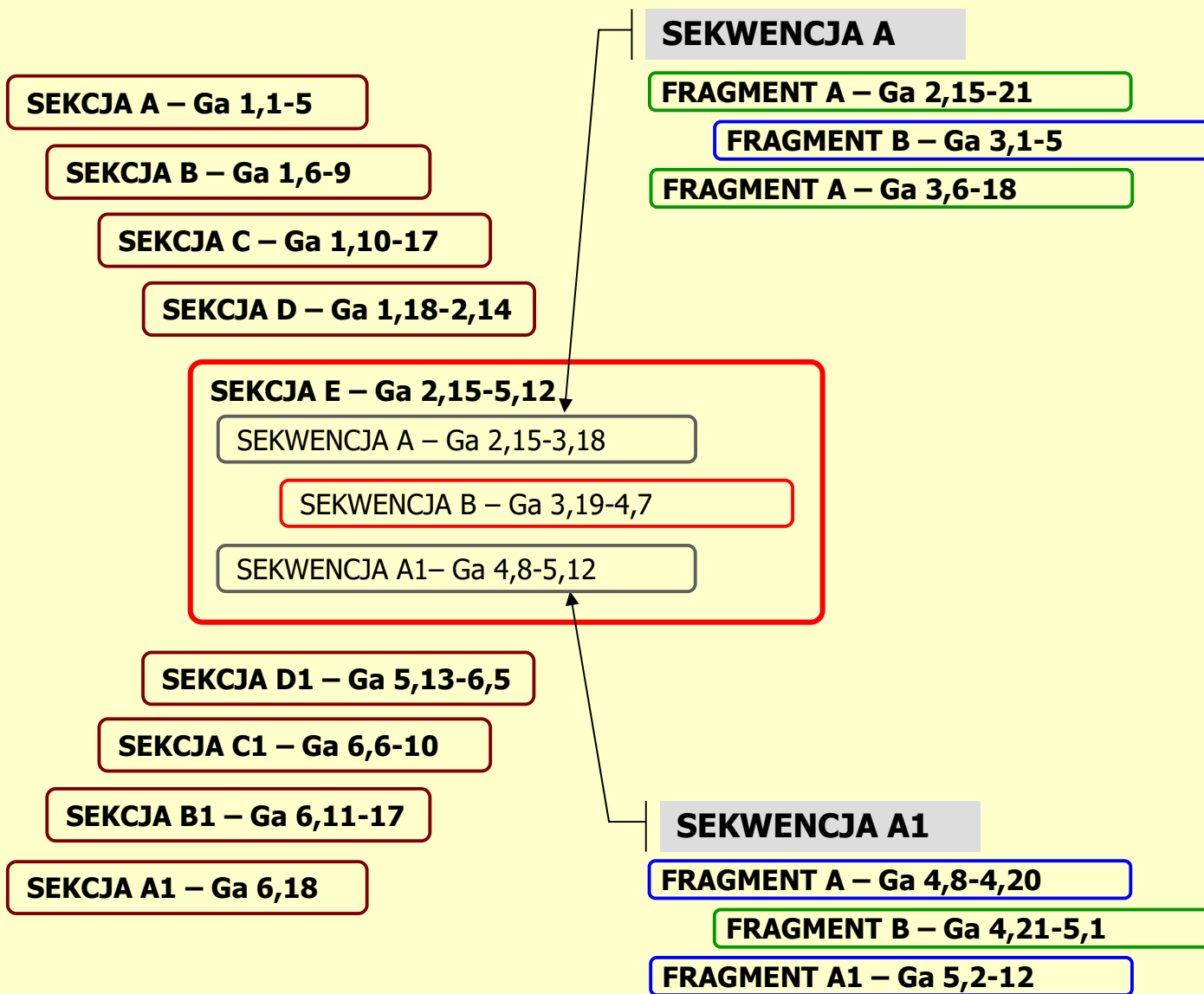
SEKCJA D1 – Ga 5,13-6,5 Wezwanie Galacjan do praktyki wolności według Chrystusowego prawa miłości – mają żyć poddając się kierownictwu Ducha Bożego.

SEKCJA C1 – Ga 6,6-10 Wezwanie do ukierunkowania się na Ducha (ducha), a nie na *ciało*. Życie poddane Bogu daje życie, jednak owocem *ciała* jest zniszczenie.

SEKCJA B1 – Ga 6,11-17 Ostatnia krytyka wichrzycieli i wezwanie do opamiętania się. Wyznanie Pawła o wierności prawdzie o krzyżu Chrystusa i nowym stworzeniu.

SEKCJA A1 – Ga 6,18 Końcowe krótkie życzenie łaski Pana Jezusa Chrystusa.

Kompozycja listu do Galacjan

Kompozycja centralnej części listu do Galacjan

Ga 2,15-21 - Argument z teologii Żydów (usprawiedliwienie jedynie dzięki wierności Chrystusa, nie z uczynków Prawa) i jego zastosowanie przez Pawła – zaufanie Chrystusowi odmienia całe życie.

SEKWENCJA A1 – Ga 4,8-5,12

Ga 3,1-5 - Argument z osobistego doświadczenia Boga; Galacjanie otrzymali Ducha Św. przez wiarę, nie z uczynków Prawa.

Ga 3,6-18 - Argumenty z Proroków - zasada usprawiedliwienia z Ha 2,4 i z Prawa - przykłady z historii Abrahama

AKCENT – Ga 3,19-4,7

Ga 4,8-20 - Argumenty z doświadczenia: wspomnienie otwartości Galacjan na Ewangelię i radości z powodu Chrystusa; Paweł dąży do złączenia Galacjan z Chrystusem, a nowi nauczyciele odłączają ich od Chrystusa.

SEKWENCJA A1 – Ga 4,8-5,12

Ga 4,21-5,1 - Argument za wolnością wierzących (wierzący opierają się na obietnicy Boga, na Jego łasce, podążają za Duchem) i przeciw poddaniu Prawu według *ciała* (alegoryczny odczyt Prawa i Proroków)

Ga 5,2-12 - Argumenty z doświadczenia: nieuchronne konsekwencje odejścia od Chrystusa; nadzieja Pawła na pozostanie Galacjan w prawdzie Ewangelii.

Akcent listu do Galacjan (BW)

FRAGMENT A

(19) Czymże więc jest zakon? Został on dodany z powodu przestępstw, aż do przyjścia potomka, którego dotyczy obietnica; a został on dany przez aniołów do rąk pośrednika. (20) Pośrednika zaś nie ma tam, gdzie chodzi o jednego, a Bóg jest jeden. (21) Czy więc zakon jest przeciw obietnicom Bożym? Bynajmniej! Gdyby bowiem został nadany zakon, który może ożywić, usprawiedliwienie byłoby istotnie z zakonu. (22) Lecz Pismo głosi, że wszystko poddane jest grzechowi, aby to, co było obiecane, dane było na podstawie wiary w Jezusa Chrystusa tym, którzy wierzą.

FRAGMENT B

(23) Zanim zaś przyszła wiara, byliśmy wspólnie zamknięci i trzymani pod strażą zakonu, dopóki wiara nie została objawiona. (24) Tak więc zakon był naszym przewodnikiem do Chrystusa, abyśmy z wiary zostali usprawiedliwieni. (25) A gdy przyszła wiara, już nie jesteśmy pod opieką przewodnika.

FRAGMENT C

(26) Albowiem wszyscy jesteście synami Bożymi przez wiarę w Jezusa Chrystusa. (27) **Bo wszyscy, którzy zostaliście w Chrystusie ochrzczeni, przyoblekliście się w Chrystusa.** (28) **Nie macz Żyda ani Greka, nie macz niewolnika ani wolnego, nie macz mężczyzny ani kobiety; albowiem wy wszyscy jedno jesteście w Jezusie Chrystusie.** (29) A jeśli jesteście Chrystusowi, tedy jesteście potomkami Abrahama, dziedzicami według obietnicy.

FRAGMENT B1

[Ga 4] (1) A mówię: Dopóki dziedzic jest dziecieniem, niczym się nie różni od niewolnika, chociaż jest panem wszystkiego, (2) ale jest pod nadzorem opiekunów i rządców aż do czasu wyznaczonego przez ojca. (3) Podobnie i my, gdy byliśmy dziećmi, byliśmy poddani w niewolę żywiołów tego świata;

FRAGMENT A1

(4) lecz gdy nadeszło wypełnienie czasu, zesłał Bóg Syna swego, który się narodził z niewiasty i podlegał zakonowi, (5) aby wykupił tych, którzy byli pod zakonem, abyśmy usynowienia dostąpili. (6) A ponieważ jesteście synami, przeto Bóg zesłał Ducha Syna swego do serc waszych, wołającego: Abba, Ojcze! (7) Tak więc już nie jesteś niewolnikiem, lecz synem, a jeśli synem, to i dziedzicem przez Boga.

Akcent listu do Galacjan (BW)

FRAGMENT A

(19) ...stepstw, aż do przyjścia potomka, którego dotyczy obietnica. (20) Pośrednika zaś nie ma tam, gdzie chodzi o jednego, a Bóg jest jedynym? Bynajmniej! Gdyby bowiem został nadany zakon, kto? (22) Lecz Pismo głosi, że wszystko poddane jest grzechowi, aby to, co było obiecane, dane było na podstawie wiary w Jezusa Chrystusa tym, którzy wierzą.

Ga 3,19-22
Obietnica Chrystusa
Oczekiwanie obietnicy usprawiedliwienia i wyzwolenia w Chrystusie, nie w Prawie

FRAGMENT B

(23) Zanim zaś ...została objawiona, wiara nie usprawiedliwiała. (24) ...zależą zakonu, dopóki wiara nie ...Chrystusa, abyśmy z wiary zostali ...wiodnika.

Ga 3,23-25
Ograniczona rola i czas Prawa

FRAGMENT C

(26) Albowiem wszyscy, którzy zostali ... (28) Nie macz Żydów ani kobiety; albowiem ...jesteście Chrystusowi, ...

Ga 3,26-29
W Chrystusie Galacjanie **już** są dziećmi Bożymi, **już** stali się Bożymi dziedzicami, na nich spełnia się obietnica Abrahama. Synostwo w Chrystusie unieważnia i znosi wszelkie wcześniejsze ludzkie rozdziały jako bariery ku bliskości Boga i Jego zbawieniu.

FRAGMENT B1

[Ga 4] (1) A mój ...wszystkiego, (2) ... (3) Podobnie i n... niewolnika, chociaż jest panem ...znaczonego przez ojca. ...tego świata;

Ga 4,1-3
Ograniczona rola i czas Prawa

FRAGMENT D

(4) ...który się narodził z niewiasty i podlegał zakonowi, ... (5) ... (6) A ponieważ jesteście synami, ... (7) Tak więc już nie jesteście ... (8) ...

Ga 4,4-7
Obietnica Chrystusa
Spełnienie obietnicy - Boży dar wyzwolenia od Prawa dla Żydów i usynowienia wszystkich wierzących w Chrystusie (razem są dziedzicami Bożymi)

Kompozycja listu do Galacjan

SEKCJA A – Ga 1,1-5 Życzenie łaski i pokoju od Boga Ojca i Jezusa Chrystusa (oddanie się Chrystusa, to woła Boga; powołanie Pawła jest od Ojca i Chrystusa).

SEKCJA B – Ga 1,6-9 Jedna Ewangelia. Zdziwienie Pawła zainteresowaniem Galacjan fałszywą nauką namawiających do obrzezania i poddania się Prawu.

SEKCJA C – Ga 1,10-17 Świadczenie Pawła; w wyniku objawienia Bożego i powołania odstąpił od własnej tradycji, która wzmacniała pychę i prowadziła do prześladowań Kościoła.

SEKCJA D – Ga 1,18-2,14 Paweł zaangażowany w obronę wolności wypływającej z Ewangelii Boga; podkreślenie wspólnoty z filarami Kościoła (Piotrem, Janem i Jakubem).

SEKCJA E – Ga 2,15-5,12 Bóg w Chrystusie sam daje się człowiekowi i czyni go swoim dzieckiem. Boże usynowienie i usprawiedliwienie w Chrystusie stawia wszystkich wierzących w nowej pozycji względem Boga jako Ojca oraz w wolności od Prawa. Poddanie się Prawu, to nie tyle krok wstecz, co opuszczenie duchowej ścieżki.

Podbudowę akcentu listu stanowi złożony główny argument przeciw zwrotowi Galacjan ku judaizmowi i usprawiedliwieniu z uczynków Prawa (Paweł argumentuje z osobistego doświadczenia Boga i z Pisma).

SEKCJA D1 – Ga 5,13-6,5 Wezwanie Galacjan do praktyki wolności według Chrystusowego prawa miłości – mają żyć poddając się kierownictwu Ducha Bożego.

SEKCJA C1 – Ga 6,6-10 Wezwanie do ukierunkowania się na Ducha (ducha), a nie na *ciało*. Życie poddane Bogu daje życie, jednak owocem *ciała* jest zniszczenie.

SEKCJA B1 – Ga 6,11-17 Ostatnia krytyka wichrzycieli i wezwanie do opamiętania się. Wyznanie Pawła o wierności prawdzie o krzyżu Chrystusa i nowym stworzeniu.

SEKCJA A1 – Ga 6,18 Końcowe krótkie życzenie łaski Pana Jezusa Chrystusa

Koniec

Dziękuję za uwagę

To już koniec na dzisiaj.